

IZHAJA VSAK DAN

Medi se sedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice št. 20, se prodajajo po 2 n. v. (6 stot.) v mnogih tiskarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pustolaji, Sežani, Nabrojni, Sv. Luciji, Tolmian, Ajdovščini, Dornbergn itd. Zastarele št. 20 po 5 n. v. (10 stot.).

GLASILNI SE NAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 inšena. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. občasni, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le npravi „Edinosti“. — Plačljivo in utoljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 4-30, za pol leta Kron 2-90.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglasne in reklamacije je pošiljati na upravo lista. **UREDNIŠTVO:** ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom)

Indajatelj in odgovorni urednik **ŠTEPAN GODINA**. Lastnik in odgovorni urednik **Edinosti**. - Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisane zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Pečino-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Nov avstroogrski „dreadnought“.

BUDIMPESTA 27. (Ogr. biro). V trgovinskem ministerstvu se je vršilo danes predpoludne posvetovanje med trgovinskim ministrom Hyeronimi in poveljnikom vojne mornarice grofom Montecuccoli, radi gradnje „dreadnoughta“ na Ogrskem. Posvetovanja so se udeležili tudi strokovni referenti trgovinskega ministerstva in državnega vojnega ministerstva.

Italija in Rusija.

CARIGRAD 27. „Ikdam“ poroča, da je italijanski minister za unanje stvari markiz di San Giuliano povodom nekega razgovora s turškim poslanikom v Rimu dementralni govorice o namišljenih načrtih Italije glede Tripolisa. — Te govorice so izšle od neke strani, kjer ne vidijo radi prijateljskih odnosov med Turčijo in Italijo.

TURČIJA.

SOLUN 27. V tiranski okolici je bil hud boj med vojaki in 25 močno četo Malisorov. Četa je izgubila pet mož, štiri so bili ranjeni in vjeti. Drugi četniki so zbežali. Vojaka sta bila dva težko, dva lahko ranjena. Neke deset mož močna četa je blizu Rasluka iz zasede streljala na orožniško patroljo in ubila dva orožnika.

CARIGRAD 27. Listi poročajo, da so Beduini vnovič pri Maanu napadli hedšiško železnico, vendar so jih prepodile čete. V Maan je bilo odposlano pet batalijonov. Hedšiška železnica je sedaj svobodna do Medine. „Turquie“ poroča o novem boju z Druzi pri Keraku. Druzi so bili poraženi in so zbežali.

CARIGRAD 27. Listi poročajo, da je ministerski svet zopet odklonil nov ameriški načrt „Chester“ glede gradnje 2000 km. železnice v vztočni Anatoliji.

Krečansko vprašanje.

CARIGRAD 27. Porta je ukazala turškemu poslanikom, naj opozorijo krečanske zaščitne vlasti na ugroženi položaj Mohamedancov na otoku in na namero, da se hočejo Krečani oborožiti. — Nadalje naj zahtevajo na podlagi obvez, prevzetih od vlasti, da ukrenejo potrebne korake v varstvo življenja in lastnine mohamedancev.

BOLGARIJA.

SOFIJA 27. Zasedanje sobranja je bilo podaljšano do 23. febr. 1911.

SOFIJA 27. Listi poročajo, da se vršijo med rusko in bolgarsko vlado pogajanja, da bi bolgarski prestolonaslednik Boris obiskal ruski dvor prihodnega meseca marca.

Smrt bivšega bolgarskega ministra.

SOFIJA 27. Bivši minister Paljakov se je podal danes v poslopje sobranja, da poda svoje izjave radi predloga, da se stavi bivše stambulovske ministre pod obtožbo. Ko je hotel Paljakov stopiti v poslopje sobranja, ga je zadela kap in je bil takoj mrtev.

SOFIJA 27. Paljakov je umrl, ko je pričela seja, na kateri se je imelo predlagati, da se stavi pod obtožbo bivše ministre in se je imelo iste zaslišati. Na tribunah je bilo zbrano obilno občinstvo. Več bivših ministrov se je že nahajalo na sedežih njim

določenih, ko so naznanili predsedniku, da je Paljakova zadela kap, ko je hotel v zbornično dvorano. Seja je bila takoj prekinjena. Paljakov je takoj izdihnil. Nato je bila seja zaključena in odgodjena na četrtek. Smrt Paljakova je povzročila veliko senzacijo.

SRBIJA.

BELIGRAD 27. Ministerski predsednik Pašić se je povrnil iz Opatije, kjer je bival več dni.

BELIGRAD 27. Na današnji seji delegatov je bilo med avstroogrskim odposlanecem grofom Forgachem in srbskimi delegati doseženo popolno sporazumljenje o novih štirih pogodbah. To so: 1) konzularna, 2) pravno-pomočna, 3) zapuščinska in 4) izročbena pogodba. Pogodbe bodo definitivno sklenjene čim prej.

Aviatika.

LOS ANGELES 27. Aviatik Hoxsei se je na svojem poletu povsperjal 11.474 čevljev visoko in je s tem dosegel nov svetovni rekord.

ZAGREB 27. Aviatik Rusjan iz Gorice je večerj z aeroplanom lastne konstrukcije aviatika Merčepa priredil na tukajšnjem večbališču polet, ki se je sijajno posrečil. — Aeroplan se je dvignil 200 metrov visoko in je šestkrat obkrožil letališče, ter se je potem gladko spustil pred hangar na zemljo. Občinstvo je priredilo aviatiku viharo ovacijo. Oba aviatika nameravata prirediti polete v Belemgradu, Bukarešti, Sofiji in Carigradu.

Etna.

KATANIIJA 27 Od 3.50 zjutraj se dvigajo iz Etna gosti oblaki dima in drobno kamenje. Plamen je videti daleč na okoli.

Dunaj 27. „Pol. Korr.“ poroča, da je podvil cesar italijanskemu poslaniku vojvodi d'Avarna veliki križec Leopoldovega reda.

Bukarešt 27. Finančni minister je predložil zbornici zakonski načrt o prihodninskem davku. Zbornica je predlogo živahno pozdravila.

Petrograd 27. Komornik Priklovski je imenovan ruskim generalnim konzulom v Budimpešti.

San Domingo 27. Vsled obmejnih prepиров sta republikli S. Domingo in Haiti odposlali na mejo vojaške čete. Včeraj je prišlo med nekaterimi oddelki do spopada; padlo je nekoliko vojakov.

Berolin 27. „Lokal-Anzerger“ javlja iz Petrograda, da odstopi meseca marca avstroogrski poslanik v Petrogradu grof Berchtold in da bo imenovan njegovim naslednikom grof Thurn.

GOVOR

poslanca Spiničiča v poslanski zbornici dne 6. decembra 1910.

Krivičnost sedanje vlade.

Visoka zbornica! Njegova ekscelencija gospod ministerski predsednik govori navadno v svojih programnih govorih o nepristranosti, o enakih pravicah za vse, o upravi, na katero ne sme biti vplivanja od nobene strani, o objektivnosti itd., kakor je govoril tudi zadnjič. Jaz se pa ne morem spominjati — in star sem že precej — da

bi bili imeli proti nekaterim plemenom, posebno slovanskim, tako krivično vlado, kakor je ravno vlada njegove ekscelence, gospoda ministerskega predsednika! Ne morem se spominjati vlade, ki bi puščala tako vplivati na-se, kakor pušča ravno sedanja vlada, ki bi tako malo spoštovala pravice slovanskih plemen, ki bi bila tako malo objektivna, kakor je ravno sedanja. Nočem se baviti z deželami češke krona, ali morda z razmerami v drugih pokrajinah monarhije. Le dotakniti se hočem, da so n. pr. na Koroškem, v deželi, ki šteje kakih 120.000 Slovencev, Slovenci siljeni, posluževati se pred oblastmi nemškega jezika, da morajo zastopniki strank pri zastopanju rabiti nemški jezik (Posl. dr. Hočevar: Tudi tedaj, ko sta obe stranki slovenski!), da, celo v tem slučaju, da vlog ni smeti vlagati v tem jeziku, da v vsej deželi ni niti jedne čistoslavske šole, da je vse šolstvo naperjeno v to, da se tamošnji Slovenci ponemčujejo? In kaj se dogaja v tem zadnjem času? Temu slovanskemu plemenu na Koroškem pošiljajo višega pastirja, ki ne pozna slovenskega jezika — jezika svojih podrejenecv. Gospoda moja! Misijonarji se uče različnih jezikov, da v oddaljenih krajih in pri neznatnih narodih razširjajo in vzdržujejo krščanstvo, a pri nas pošiljajo višega pastirja, ki ne pozna jezika prebivalstva.

Za narodni sporazum v Primorju.

Ko sem se tega dotaknil, se hočem v glavnem baviti z razmerami v Primorju. Če je že potrebno, da se dela na narodni sporazum na Češkem, in tudi — kakor je moj predgovornik, gospod poslanec dr. Conci omenil — na Tirolskem, in sicer po načelu: živi in daj živeti! — bi bilo potrebno, da pride tudi v Primorju do narodnega sporazuma. Pri tem se moram pred vsem sklicevati na svojo interpelacijo od 26. m. m., v kateri sem na podlagi personalnih izkazov uradništva dokazal, koliko c. k. uradnikov je v Primorju, ki ne poznajo slovenskega ali hrvatskega jezika, a bi ga morali poznati. Morali, gospoda moja, ker so tudi po zadnjem ljudskem štetju večina prebivalstva v Primorju Hrvatje in Slovenci, ker štejejo 356.000 nasproti 336.000 Italijanov in 19.000 Nemcev. Večina uradnikov v Primorju ne pozna jezika prebivalstva. Nočem navajati vsega, sklicujem se na svojo interpelacijo. (Tu je govornik navajal sumarično podatke iz omenjene interpelacije glede posamičnih državnih uradov v Trstu).

(Pride še.)

Dr. Karel Kramář.

Včeraj je praznoval petdesetletnico svojega rojstva dr. Karel Kramář, ena najmarkantnejših oseb na političnem obzorju v Avstriji in eden izmed najuplívnejših čeških voditeljev. Oseba Kramářeva stoji že več nego desetletje v ospredju češke politike. Mladočeška stranka je dosegla pod vodstvom Kramářevim vrhunec razvoja; postala je res vsečeška stranka, dokler ni bila uvedena splošna volilna pravica. Na podlagi te so stopili na krmilo širši, ljudski sloji, vsled česar so prišli Mladočehi v novi državni zbor znatno ošibljeni. Odstopiti so morali del svoje moči napredujoči agrarni stranki, socialni demokraciji in narodnim socialcem. Od tedaj niso Mladočehi več vodilna

češka stranka, a njen načelnik dr. Kramář je vzlic temu ostal voditelj češke politike, lahko rečemo, do danes. Ker je vedno nastopal proti večkrat brezvestnemu radikalizmu in priporočal takozvano pozitivno politiko, je moral prestati hude boje z lastnimi pristaši. Dr. Kramář slovi kot eden najboljših avstrijskih parlamentarcev in govornikov avstrijskega parlamenta. Kot takega ga spoštujejo in cenijo tudi drugorodci. Dr. Kramář je vzlic svojemu češkemu rodoljubju prepričan vseslovan na podlagi modernega neoslavizma, čegar duševni oče je on. Tudi Slovencev je iskren prijatelj in goreč branitelj češko-slovenskega prijateljstva; zato mu ob njegovi petdesetletnici kličemo tudi mi iz vsega srca: Na mnoga leta!

Mestni svet tržaški.

V sinočnji seji smo imeli zopet priliko poslušati govorniške zmožnosti svet. Puecherja. Svoj predlog, naj se ustanovi socialno-politični odsek, je utemeljeval eno uro in 35 minut, tako, da je ta njegov govor izpolnil skoraj celo sejo in se ni moglo priti do nadaljevanja čitanja proračuna, ki se je je odložilo na danes zvečer.

Župan je otvoril sejo ob 7. uri in pol zvečer.

Svet. Ara je rekel, da je predlog dr. Puecherja, stavljen v prejšnji seji, uvaževanja vreden, vendar se mu zdi, da stvar ni še dozorela.

Mnenje odseka politike dela je, da naj se prej izpolnijo že obstoječi zavodi. Sploh pri nas socialna politika ni še prav razvita. Treba je izpopolniti dobrodelne organizacije, ker današnji zavodi ne zadostujejo. Puecherjeva ideja je dobra in naravna, ali on — Ara — je za to, da se obstoječe izpolni.

Svet. Puecher: Ara je dobro začel, ali slabo nadaljeval. Pečal se ni nič s socialno politiko, pač pa mnogo govoril o javni dobrodelnosti. Čudim se odseku politike dela, ki pravi, da ni mogoče ničesar storiti. Odsek je bil na ta predlog očitveno nepraviljen, iz njegovega poročila veje popolnoma duh in stil kolege Brochija, pravi brochizem. (Smeh). Nato se bavi govornik s socialno politiko in socialno etiko in prihaja do zaključka, da je dolžnost občine, delati socialno politiko. Govori nato o socialnem zavarovanju in socialni pomoči. Ustvariti je treba nove funkcije in nove organe. V društvo za zidanje malih stanovanj je treba nastavitvi tajnika, plačanega od občine, ki bi se posebej bavil s tem vprašanjem. Obstoječi odseki imajo premalo časa, da bi se temeljito pečali s takimi vprašanji. Nato govornik obširno razpravlja o nalogah socialno-političnega odseka. Pod njega delokrog bi spadala statistika dela, nastavljalni urad, občinska posredovalnica, zavarovalnica za brezposelne. Govornik navaja razne primere, kako je to urejeno na Nemškem in drugih deželah. Govori nadalje o potrebi uvedanja splošnega delavnega reda, ureditvi plače občinskim delavcem, o aprovizaciji, argentinskem mestu, pokriti tržnici, šolski hrani, brezplačnih spalnicah, šolskih zdravnikih in drugih lepih stvarih, za katere bi morala skrbeti občina in ki bi

PODLISTEK.

Slepe Micike — božična povest.

Napisal Joško Kevc.

Micika se je pri tem globoko zamislila in potem nadaljevala po kratkem presledku: O najini ljubezni so kmalu doznali sosedje, fantje in dekleta ter komentirali... po svoje. Narveč pa je imela govoriti o tem Urbanova Marjeta. Marjeta je bila lepa črnolasa punica, polna strasti. S svojimi črnimi očmi je očarala marsikaterega fanta, ali s prezirrom je odklanjala vsakega mladeniča. Sicer se jej pa zbok njene strasti ni upal nikdo približati zaupno.

In ta Marjeta je bila strastno zaljubljena ravno v mojega Franceta. Zato je pa govorila o meni in njem vse slabo in preklinjala obeh. — Marjetino hudobno obrekovanje in njeni strupeni pogledi so boleli mene in njega. France se je zaklel, da je ni nikdar ljubil in da se jo hoče izogibati za vedno.

In globoka najina ljubezen je zmagala: prišlo je do najine združitve pred altarjem. Tihe najine sreče ni motil nikdo, razun

kletve in grdih pogledov Urbanove Marjete, kar je posebno rahločutnega Franceta bolelo.

Ravno takrat je bila letina zelo slaba. S strahom so družine gledale v bodočnost, na prihod zime. Drvarji, krepki možje in fantje, so se napotili tja doli na Sedmograško, da si kaj prislužijo in pomorejo domu. S temi možmi se je podal na daljno pot tudi moj ljubljni France z nado, da si prisluži lepo svotico denarja, s katerim me hoče pozneje razveseliti. — Plakaje sem se ločila od njega, a on me je pritisnil na srce, strastno poljubil in se oddaljil brzih korakov skozi vas do glavne ceste. Od tedaj svojega Franceta nisem videla več...!

Tam na križ-potju je stala v dolgo ruto zavita ženska. In ko se jej je France približal, je planila k njemu, se mu oklenila okoli vratu ter ga srepo zrla s svojimi velikimi črnimi očmi. On se jej je hotel iztrgati iz objema, a ona ga je tiščala k sebi in govorila, polna strasti: Sedaj odhajaš daleč od tu, ti, ki si mi povzročil srčne boli, ti brezsrčnež! Prokletstvo naj te spremlja po vseh potih, proklet bodi ti in ona, oba!

France je siloma sunil od sebe to stransko žensko ter zbežal za svojimi tovariši. Le-ti so mi pozneje povedali, da se je na deželni meji obrnil solznih oči proti svoji domovini ter vskliknil, da ga prokletstvo grešnega človeka ne more zadeti, a pri tem

ni mogel ločiti pogleda od kraja, kjer se je v daljavi še vidno belila rojstna mu vas, a ni slutil, da jo je tedaj gledal — zadnjikrat.

France je že več mesecev delal na Sedmograškem. Pisal mi je sicer poredkoma, a takrat tem ljubeznivejše in obenem otožno. Prejela sem od njega tudi precejšnjo svoto prislužene denarja. Ali zadnje pismo, ki sem je prejela, se mi je zdelo nekako čudno in sanjavo. Zaporedoma je omenjal prokletstva, ki je je izrekla nad njim Urbanova Marjeta ob njegovem odhodu.

Prišla je zima in z njo moja hčerka Marica, moje največje veselje, ki je pa trajalo le malo časa. Drvarji so se povračali iz tujine; prišli so že skoraj vsi tovariši mojega Franceta, a njega ni hotelo biti od nikoder. Povpraševala sem po njem vsa obupana, ali tovariši so mi vedeli povedati o njem samo to, da je nekega dne — ko je poprej več dni fantaziral o Marjetinem prokletstvu — izginil preko meje v Romunijo. Ta je pripovedoval o njem, da je v hosti zaspal in zmrznil, drugi zopet, da je pod tramovi ponesrečil, ali gotovega ni znal nikdo povedati.

Žalostna je bila od one dobe naprej moja usoda. Zapuščena z malim detetom sem preplakala cele dneve in noči, da bi se bila morala kamenu smiliti. A posebno mi je razjedalo dušo, ko je vrgla na-me svoj hudobni pogled in peklenski škodoželjni

nasmeh Urbanove Marjete. — Ta se je bila sicer mej tem časom poročila s poštnim možem J... Blažem. A ostala je stara sovražnica meni in mojemu nedolžnemu detetu. Ker jej je mož nekoč očital to pregreho njeno, ga je tako proklela, da se mu je za vselej pristudila. In ga je spravila v prezgodnji črni grob.

Ali kupa mojega trpljenja še ni bila polna. Zbolelo mi je ljubljeno dete, edino še, kar mi je ostalo od sreče in spominjalo na srečo. Umrlo je dete po kratki boleznici. Tedaj sem bila pritrirana do obupa in dvomiti sem jela nad pravičnostjo Boga! Prdsila sem ga za ta greh, že nešteto krat skešana, odpuščenja. Žalost, trpljenje, jok in stok, so bili moji spremljevalci na vseh mojih poteh. A pri vsem tem me je še vedno mučila s svojimi strupenimi pogledi in hudobnim jezikom ženska, katere se je vse ogibalo in balo — grešna Urbanova Marjeta. Ali nekega dne je dobila zasluženo plačilo: ravno ko je preklinjala svojega sosedo, se je zgrudila mrtva na tla, zadeta od kapi. Bog jej odpusti grehe!...

Meni je — tako je zaključila slepa Micika svojo zgodbo — od večne žalosti in plakanja dan za dnem slabel vid, dokler nisem oslepela naposled. S tem je dosegla moja nesreča svoj višek, a jaz le še mirno čakam zadnje ure, ko me polože v hladni grob.

Štirideset let je minulo, a še ga nisem

spadale v področje socialno-političnega odseka. Na koncu svojega govora, ki je trajal — kakor rečeno — eno uro in 35 minut, je svet. Puecher obljubil, da bo prihodnje leto še dalje časa govoril, ako se ne bo na tem polju napravilo ničesar.

Ara: Nisem rekel, da ni mogoče ničesar storiti; storiti se bo moralo še mnogo. Pravi, da je svet. Puecher smejil dobrodelnost tržaških dam. (Klici pri socialistih: Ni res!) A isto delajo tudi socialistične dame n. pr. v Milanu.

Svet. Brochi: Nekaj se je tudi v Trstu naredilo na socialno-političnem polju; a mnogo, kar je svet. Puecher nasvetoval, je za sedaj nevsprejemljivo, ker je premalo naštudirano.

Zdi se mu, da hoče Puecher tako socialno politiko, ki bi koristila le enem razredu, ne pa splošnosti. On je proti taki socialni politiki. (Mejklici pri soc. strani). Glede zavarovanja za slučaj brezposelnosti, pravi govornik, da je o tem izšla že pred desetimi leti razprava v — „Piccolu“ (smeji pri socialistih), a vsa stvar je ostala brezuspešna. Govori nadalje o delu, ki ga je izvršil in ki ga misli izvršiti odsek politike dela. Materijal za ustanovitev posredovalnice je pripravljen, načrt glede šolskih zdravnikov je izdelan. Glede malih stanovanj se je tudi nekaj napravilo, študira se vprašanje občinskih pekaren. Priporoča odseku politike dela, naj se temeljito bavi z ustanovitvijo zavarovalnice za brezposelne in uvedenjem šolske hranitve.

Župan je nato zaključil debato in podal sklepno besedo svet. Puecherju, ki je kratko repliciral na Brochijeva izvajanja.

Svet. Cerniutz je zahteval poimensko glasovanje. Predlog Puecherjev je bil nato odklonjen z 39 proti 15 glasovom. Zanj je glasovala slovenska in socialno-demokratska manjšina, od večine pa svet. Zanolla in trije drugi liberalci, zastopniki IV. volilnega razreda.

Na to je bila seja — ob 10. uri — zaključena. Prihodnja seja danes ob 7. uri zvečer.

Dnevne novice.

Cesar na Dunaj. Dunaj 26. Cesar se je danes zvečer povrnil iz Wallsee-ja.

Rekonstrukcija kabineta se izvrši baje še pred Novim letom in sicer pred začetkom češko-nemških pogajanj. Novo ministerstvo bo bolj uradnega, nego parlamentarnega značaja.

Iz poljskega tabora. Vsepoljska skupina v poljskem klubu je pričela pogajanje s poljsko ljudsko stranko v svrhu zblizanja vseh skupin. Posl. Stapinski je sklical zborovanje ljudske stranke, na katerem je rekel, da hočejo Vsepoljaki kompromitirati poljske demokrate in ljudsko stranko, češ, da ti niso zmožni za vodstvo poljske politike. Sprejeta je bila resolucija, ki pozivlja na zvezo vseh demokratičnih elementov poljskega kluba proti konservativnim.

Kranjski klerikalni posl. Mandelj je odložil svoj deželno-zborski mandat. Kakor se vidi, tudi v S. L. S. ne more biti vse in redu vzlic zadržim dr. Kreka, o disciplini, ki vlada v tej stranki.

G. Žiga Vodusek, odvetniški kandidat, ki je bil radi septembrskih dogodkov obsojen v 4-mesečni zapor, je bil na sveti večer pomiloščen. Izpuščen je bil takoj na svobodo.

Smrt ministrove vdove. Dunaj 26. Danes je umrla vdova bivšega ministra Depretisa.

Koalijsko ministerstvo? — Kakor javljajo iz Prage bodo upravne konference med Čehi in Nemci imele ta vspeh,

pozabila! Še mi je v spominu in srcu moj ljubljeni France kakor nekdanj. Spomini nanj so mi vse in mi ostanejo do zadnje moje ure. Da, da, štirideset let!...

Starka je z rokama zakrila obraz, a iz temnih slepih oči so se prikazale svitile solzice in močile nagubančeno, nekdanj tako krasno, polno belo lice...

Držala je zopet v rokah rožni venec, prebirala jagode in tiho pregibala ustnice; mene so pa zbrani domačini in nekateri došli prijatelji potegnili v svoj veseli krog.

Po več letih sem zopet enkrat odhajal k polnočni maši na sveti večer. Krasno je razsvetljal mesec ponosne snežne gore. Zopet je od vseh strani donelo polnočno zvonjenje. Od daljnih selišč so prihajali preko brd stanovalci k polnočni službi božji. Vse se mi je predstavljalo kakor nekdanj, čul sem zopet ono znano božično pesem.

Ali vse to me ni moglo odrešiti od misli na povest slepe Micike.

Drugi dan sem se poslovil od slepe sirote in takrat za vselej. „Molila bom za-te, bodi srečen!“ je klicala za menoj. Letos pa že leži tam poleg svoje nekdanje sovažniče Marjete, leži tam, kjer ni več prepira, ne sovraštva, tam v hladnem grobu. — Vsega je enkrat konec in konec je bilo tudi trpljenja toli poštene in dobre duše, skoro vse življenje nesrečne slepe Micike! (Zvršetak.)

da bo v kratkem sklican češki deželni zbor. — Nemci privole, da pridejo v razpravo davčne predloge. Čehi pa se ne bodo protivili, da se izvoli permanentna komisija, kateri se odkaže ves kompleks češko-nemškega vprašanja. — To bo imelo svoje posledice tudi glede na politični položaj na Dunaju in govori se, da je sestava koalicijskega ministerstva že gotova stvar.

Aehrenthal odstopi? — Dunajska „Rechsport“ poroča, da v kratkem odstopi minister zaunanje stvari grof Aehrenthal. Njegovim naslednikom je določen grof Berchtold, dosedanji poslanik v Petrogradu, kateremu se je posrečilo v zadnjem času zblizati Avstroogrsko z Rusijo.

Primanjkljaj graškega mesta. Proračun mesta Gradca izkazuje 3,145.153 K primanjkljaja, radi česar bo treba novih doklad in posojila.

Češko-nemški sporazum in alpski Nemci. Z ozirom na eventuelni češko-nemški sporazum priobčuje znani renegat posl. Dobernig v graški „Tagespost“-članek, v katerem pravi, da raste slovenska moč s vsakim dnem bolj in da bodo prišli tudi alpski Nemci v isti položaj, v katerem so sedaj Nemci na Češkem. Članek pravi nadalje, da se nimajo alpski Nemci boriti le proti Slovincem, temveč morajo skrbeti tudi za to, da ostane Nemcem pot do Adrije in Trsta svobodna. Dobernig pozivlja svoje „rojake“ na slogo in skupno delo in jim svetuje, naj se pridno oče slovensčine, kar jim je tudi svetoval že Bismarck.

Tako Dobernig. Obmejni Slovenci naj si dobro zapomnijo njegove besede in naj podvojijo svoj odpor, sicer ne bomo mogli kljubovati nemškemu navalu. Paziti moramo, da nas Nemci ne dobijo nepripravljene, sicer gorje nam!

Dr. Josip Fořt, mladočeški politik in bivši trgovinski minister je na Božič praznovan šestdesetletnik svojega rojstva. „Narodni Listy“ so mu ob tej priliki posvetili uvoden članek, v katerem govorijo o o Fořtovih zaslugah na političnem in narodno-gospodarskem polju.

Nov poljski list je pričel izhajati v Galiciji z imenom „Gazeta Wicczorna“. — Urejuje ga državni poslanec dr. Roger Battaglia. List stoji na stališču, da naj bi v ministerstvu in v predsedništvu poljskega Kola imele svoje zastopstvo vse poljske politične stranke in ne samo narodni demokrate, kakor je to bilo doslej.

Konfiscirana knjiga Tolstega. — Cenzura v Moskvi je konfiscirala drugi del čitanke „Za vsak dan“, dasiravno je ta knjiga izšla že pred tremi leti. So pač „kunštini“ ruski cenzorji!

Štrajk krojačev grozi na Dunaju. Z začetkom novega leta ustavi delo 3000 krojačev in 10.000 krojaških delavcev, ki delajo pri konfekcijskih tvrdkah. Gospodarji jim nočejo povišati plače, vsled česar bodo vstopili v štrajk.

Naslednik mostarskega škofa Butonjica. Za izpraznjeno škofijsko stolico v Mostaru imenujejo več kandidatov, med temi provincijala bosanskih frančiškanih o. Alojzija Mišiča, frančiškanskega definitorja v Rimu o. Lubiča in pomožnega škofa sarajevskega dr. Iv. Šarića. Ta poslednji je baje kandidat Stadlerjev.

Domače vesti.

Odborova seja Polit. Društva Edinost je danes 28. t. m., ob 3. uri popoldne v Slovanski Citalnici. Radi važnosti predmetov, ki so na dnevnem redu, nujno vabim vse gg. odbornike, da se je udeležijo v polnem številu Gg. mestni svetovalci, ki niso odborniki, so ravnokar dobrodošli, kakor vsi drugi povabljeni.)

Posebno vabim na to odborovo seja gg. zastopnike odseka pri Sv. Jakobu. Predsednik.

Oni gospodje, ki pomagajo pri prpravah za ljudsko štetje, naj blagovoljno prav gotovo priti danes sredo ob 3. uri popoldne v Slovansko Citalnico na posvetovanje o nadaljnjih korakih.

Dr. Wilfan.

Ne pozabite sestanka za ljudsko štetje, ki se bo vršil danes ob 8. uri zvečer v slovenski šoli pri sv. Jakobu, ulica Giuliani. Sv. Jakobčani in vsi, ki se zanimajo za ljudsko štetje, pridite, pa pokažete, kako dobro razumevate pomen ljudskega štetja.

Pozor! — Čujemo, da nekateri hišni gospodarji le zahtevajo od strank potrebne podatke in ne da bi jim izročili dotične pole. To so že one mahinacije, katerih se poslužujejo Italijani, da bi nas požrli kolikor mogoče največ. Pozor torej!

Pred bitko! Kdor ima pravico do glasovnice za Zavarovalnico zoper nezgode, naj ne zabi je oddati že danes pravilno podpisano v pisarni od-

vetnika dra Slavika, — „Narodni dom“, Trst.

Kazenska razprava proti razbijalcem 4. septembra t. l. Kakor znano, je bila kazenska razprava proti razbijalcem iz dne 4. septembra t. l., ki se je imela vršiti dne 29. novembra in naslednje dni, odgodjena radi boleznii glavne obteževalne priče. Ker je ta priča nedavno umrla v bolnišnici, je sodišče določilo novo razpravo na 29., 30. in 31. t. l. Ob tej priliki priredimo prihodnji četrtek, petek in soboto izredno izdajo „Edinosti“, ki izide ob 4. uri popoldne in ki bo prinašala poročilo o dopoludanski razpravi.

Za ljudsko štetje v Škedenju. — Iz Škedenja nam poročajo, da bodo za časa ljudskega štetja od 30. t. m. do 4. januarja 1911 uradne ure v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju od 9. ure popoldne do 11. ure po noči. Opozorjamo škedenjske Slovence, da se obrnejo radi izpolnjenja naznalnic oziroma radi kakih nasvetov na gospode, ki bodo poslovali v omenjem uradu. Torej vsi na krov!

Pozor, Barkovljani! Vsi oni, ki so se obvezali pomagati pri ljudskem štetju, so uljudno vabljani, da se udeležijo sestanka jutri v četrtek ob 8. zvečer v barkovljanskem „Nar. domu“.

Iz namestniške kancelijske službe. Računski podčastnik I. razreda Marko Kranjc 87. pešpolka v Pulji je imenovan namestniškim kancelistom in prideljen okrajnemu glavarstvu v Poreču.

Iz deželne sanjske službe. — Namestnik je imenovan koncipista dr. Petra Coporci in najin zdravnikom, sanitetnega ležalnika Alfonza Serjana v Tolminu koncipistom; oba ostaneta na dosedanjem mestu. Nadalje je za koncipista blagajne dr. Anton Bolmarcich v Trstu imenovan sanitetnim asistentom v Malem Lošinjju.

Imenovanja pri južni železnici v področju 3. obratnega nadzorstva v Trstu. Višimi revidenti so imenovani revidenti gg.: Leopold Pahor v Borovnici, Ivan Petek v Ljubljani, Viktor Albisser v Gorici in Friderik Wehrle v Trstu. Revidenti so imenovani adjunkti: Fran Ostermann, Josip Košir, Josip Primc, Ivan Bartl in Fran Terntinek v Ljubljani, Marčelj Jenčič na Opčinah, Henrik Schironi, Emil Culot, Herman Pfeifer in Ernest Anderlan v Trstu, Anton Burba v Zagraju, Josip Pipan v Gorici, Maks Mihelič v Sežani in Friderik Isda na Zidanem mostu. Adjunktom je imenovan Fran Pertot v Trbovljah in pisarniškim adjunktom pisarniški asistent gosp. Edmund Signor v Trstu.

Asistenti so imenovani aspiranti gg.: Alojzij Plancher in Ernest Molini v Trziču, Fran Valenti v Trnovem-Bistrici, Ivan Azbe v Zagraju, Avgust Goldnerkreuz v Divači, Ivan Gorišek v St. Petru, Alojzij Gorišek na Brežicah, Josip Lutschützky in Alojzij Petelin v Litiji, Konrad Merz na Rakeku, Srečko Pristavec v Trbovljah, Edvard Valentič v Zagarju, Srečko Lenard v Logatcu in Fran Škof na Zidanem mostu, nadalje postajni odpravitelji: Žiga Krištofič v Trstu, Josip Sosson na Nabrežini, Ivan Bezan na Prestranku in Josip Juch v Grljanu, slednjič pisarniški odpravitelj gospod Adolf Windisch v Trstu.

Strada d' Italia. Gospodovalni italijanski stranki treba priznati, da je na ustvarjanju, oziroma ohranjanju fikcije, ki jo nazivlje „izključno“ italijanski značaj Trsta, konsekvantna do skrajnosti. Nobene prilike ne opušča, da ne ohranja med nepoučenimi ljudmi vero v to fikcijo, v to laž. Posebno dobrodošlo sredstvo v to svrhu jej je krščenje, oziroma prekrščavanje ulic in cest. In pri tem se ne omejuje samo na mesto, marveč hočejo tudi iz naše slovenske okolice ustvariti tako Potemkinovo vas! Na vsako občinsko poslopje — šole, urade občinskih funkcionarjev — potem na tablah in opominih ob hostah in cestah prirejajo izključno italijanske napise, da-si so ti napisi v prvi vrsti namenjeni našemu slovenskemu ljudstvu.

Sedaj so začeli zamenjavati ulične tablice z označenji ulic v Barkovljah. — A sedaj čujte, ljudje božji, kakovo ime hočejo dati cesti od Cijakov nad Barkovljami proti Proseku, torej cesti, ki vodi po slovenskih tleh in ki jo rabi po ogromni večini slovensko ljudstvo!! **Strada d' Italia** hočejo nazvati to cesto! Mari hočejo s tem simbolizirati vezi, ki jih spajajo od src do src? Mi jim teh vezi ne štejemo v zlo in naj le hrepene tja, kamor jih mika in vabi srce. **Ali slovenskih tal naj ne izrabljajo za take manifestacije čustev**, kajti to ni nič drugega, nego nesramno provociranje našega ljudstva! **In to ljudstvo tudi občuti to, kakor nam poročajo iz Barkovelj.** — Zavedni Barkovljani sporočajo signorom v Trstu, da ne bodo mogli prenašati pogleda na — strada d' Italia!! Naše ljudstvo se je že toliko razvilo, da ne prenaša več mirno takih provocacij. Opozorjamo signore, ko je še čas, da se takemu razburjenju izognejo.

Slovensko gledališče. — Gledališko vodstvo še enkrat in zadnjikrat prosi vse,

ki imajo premalo obzirnosti in zahajajo k gledališkim vjam nepoklicani, da to grdo razvado opustijo. Tega nobeno gledališče ne trpi, tudi mi bomo to radikalno odpravili. Dalje opozorjamo na policijsko naredbo, da za odrom nima iskati ničesar tisti, ki ne igra. Ker niso zadostovali dobrohotni opomini, so te vrstice zadnje svarilo.

Umrla je dne 24. t. m. gospa Jerica Talmajerjeva, mati g. ce Josipine Talmajerjeve, pevke in igralka Sentjakobske „Citalnice“ N. v. p.

Zveza jugoslovanskih železničarjev vabi cenjene odbornike in zaupnike na 43. redno sejo ki se vrši v petek dne 30. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v društveni sobi, v ul. Lavatoio št. 1 l. nadstr. Ker pridejo jako važne društvene stvari na dnevni red se prosi polnoštevilne udeležbe.

ODBOR

Zvezo jugoslov. železničarjev.

Veliki Ciril-Methodov ples. Členi odbora velikega Ciril-Methodovega plesa so vabljani v sejo, ki bo danes, 28. t. m. ob 9. zvečer v rest. „Balkan“. Predsednik.

Sokolski „Silvestrov večer“ bo v soboto ob 8. in pol v veliki dvorani „Narodnega doma“. Vspored je kaj raznovrsten, kajti obsega: pevске točke, ki jih bo proizvajal pevski zbor „Glasbene Matice“, in godbene točke, ki jih bo svirala vojaška godba; poleg tega pa je skrbjeno za veseli in zabavni del s kupletii in krasnim monologom, katere točke oskrbita gospoda Požar in Ljubič. Tako bo skrbljeno za vsestransko zabavo in ob enem umetniški užitek. O polnoči vprizore živo sliko, v kateri nastopijo Sokoli v kroju.

Po nagovoru in voščilu bo ples. Vstopnina znaša za člane in dijake 80 stotink, za nečlane K 1:25. Pristop ima vsak Slovenec in prijatelj Sokola.

Tržaška mala kronika.

Pogovor v stranišču. — Zidar Anton Kogoj se je v ponedeljek zvečer nahajal v gostilni „Al dalmata“ v ul. Romagna. Pri njegovih mizi je sedel 26-letni krojač Anton Cernic in še nekdo drugi. Pričeli so se razgovarjati in Cernic je kar naenkrat rekel Kogojju, da bi mu imel nekaj povedati; naj mu sledi v stranišče. Kogoj je naivno šel z njim. Tu ga je Cernic zadržal precej časa z raznimi čenčarijami in, ko sta se vrnila v gostilno, je bila — izginila zimska suknja Kogojja in z njo vred oni tretji, ki je sedel pri mizi s Cernicom, ki je očitno sodeloval pri triku. Cernic je bil aretiran. Tajil pa je celo, da bi bil poznal onega, ki jo je popihnil z zimsko suknjo. Cernica so pridržali v zaporu.

Štedljivost, ki stane drago. Trgovski pomočnik Jakob Rusić je predinočnjem taval po staromestnem labirintu, da bi si poiskal sobo eventualno posteljo. Srečal je nekega Alojzija Kastelic, 44-letnega težaka, ki je, poizvedši namero tujca, ponudil svojo sobo. Rusić je ponudbo hvaležno sprejel. Predno sta pa šla domov, je Kastelic odvedel svojega najnovejšega prijatelja v kavarno. Plačala sta vsak svoje. Pri plačevanju je pa Kasteličev bistro oko zapazilo, da je oni drugi imel precejšen kupček denarja pri sebi. Pozno v noč je Kastelic odvedel gosta v svojo sobo v zagati dell' Olmo šte. 2. Razočaranje za gosta je bilo veliko, kajti bila je tam ena sama postelja in v tej sta ležala konkubina Kasteličeva in malo dete. Sedel je na polupolomljen naslonjač, kjer je truden kmalu zaspal. Prebudil se je uro potem. Njegov telovnik je bil odpet. V sobodnji sobici sta pa bila Kastelic in nekdo drugi, ki sta ga povabila, naj gre z njima zopet v kavarno. In revček je zopet to ponudbo vsprejel. Vsi trije skupaj so šli v kavarno — Rusić ni znal povedati v „kakšno“! — ali ona čedna dvojica jo je popihnila pod neko pretvezo. Še-le tedaj je Rusić opazil, da mu je bila ukradena listnica, v kateri je bilo 40 kron. Takoj je ovidil stvar policiji. Kastelic je bil aretiran ob 8. uri jutraj. Tajil je vse; pri njem so našli 36 kron.

Pozor pred tatovi. Drznot tržaških tatov je postala že skrajna. Nikjer nisi varen več pred njimi niti — v cerkvi. Skrunijo tudi kraj molitve se svojim zločinskim rokočelstvom. Tako so na sveti večer pri polnočni maši siromašni kuharici I. Miš potegnili iz žepa 25 K. Varujte se torej pred tatovi.

Otrok vtobil v kalu. Velika nesreča se je pripetila predvčerašnjem v Zgornji Carboli št. 576, in sicer kjer stanujeta zakonska Vrtovec. Antonija Vrtovec je predvčerašnjem popoldne šla na njivo nekaj delat; ko je odhajala je videla, da se je njen štiriletni sinček Francek igral tik hiše, in odšla je mirnim srcem. Ko se je povrnila je takoj pogrešala otroka, ali, misleč da ni daleč, je ni obšla nikaka skrb. Potem je šla nekaj opravljat za hišo, kjer se nahaja kal, ki služi za napajanje živine in tudl deloma za pranje. Kal je globok poldrug meter. Vrtočeva je videla, da je na vodi plaval klobuk njenega sinčka! Grozna slutnja jej je stisnila srce. Poklicala je z obupnim vpitjem ljudi, ki jih je priteklo nekoli. (Dalje na V. strani.)

Nekdo je prišel z dolgim drogom, na katerem je bil privezan trnek in začel je loviti po vodi. In glej, v strah in obup nesrečne matere in drugih prisotnih je potegnil ven iz vode truplo vbogega Francka.

Kmalu je prišel policijski nadzornik, ki je poskusil umetno dihanje ali zama. Neki Kristjan Hočevar je trdil, da je videl otroka še ob 4. uri in da se je celo nekaj časa pogovarjal z njim.

Nesreča se je morala pripetiti kmalu potem. Truplo so pustili doma. Zdi se da je deček tekkel za racami in da se je tako preveč približal kalu, kjer je utonil.

Aretacija. — Sinoči je bil radi raznih poneverjenj aretiran Grk Jurij Teleki, star 26 let, doma iz Smirne v Mali Aziji. Teleki je imel v najem krčmo „Alla bella greca“. Teleki se je izdajal za gospodarja gostilne, dočim je imel isto le v najemu in na ta način je opeharil razne osebe. Neki osebi je celo prodal gostilno, da-si ni bila njegova.

Koledar in vreme. — Danes: Nedolžni otroci. — Jutri: Tomaž šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9° Cels. Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Hladni vetrovi. Temperatura nižja, počasno boljšanje.

Naše gledališče.

Tekom božičnih praznikov dvakrat popolnoma razprodano gledališče! To je ravno veselje zlasti za blagajno. Da je to povzročila lahkokrila muza, ni čuda; opereta ima povsodi veliko privlačno silo. In zato je naše gledališče storilo le svojo dolžnost, da se je oprijelo tudi te stroke umetnosti. Da se pa naše občinstvo zavzema tudi za resne gledališke komade, je dokazala trikrat polna hiša pri „Vstajenju“.

Prvi nastop z opereto je bil časten in vseh naravnost nepričakovan. Seveda mi kateri izmed večnih nezadovoljnejšev poročajo: Aha! zopet panegiriki! Nič panegirikov! Zakaj moramo ravno mi Slovenci, ki tako-rekó ničesar nimamo, svoje stvari strožje kritizirati, nego to delajo bogati tujci s svojimi?! In videl sem večkrat mnogo in mnogokrat operetnih predstav, nemških in laških, ki toliko glede izvajanja, kolikor glede opreme, niso bile čisto nič boljše, nego predstava „Mam'selle Nitouche“ v našem gledališču. In vendar so one predstave našle priznanja.

Tako sem slišal razne kritike o zboru, ali Bog nebeški: ako gremo poslušati opereto, se moramo vendar zavedati, da ne gremo na kak komorni koncert, ali pa na predstavo kake Wagnerjeve opere. Opereta ima v prvi vrsti zabavati z lahko godbo in finim dovtipom. Ako so igralci ustregli zahtevam teh dveh glavnih točk, tako, da igra zadobiva neko zaokroženo celoto brez disharmonije in dolgočasnosti, je vseh dosežen! In tak vseh je bil dosežen tudi pri nas. Kdo, ni tega mnenja, potem je sploh boljše, da ne gre k opereti.

Tem večja zasluga gre za vseh operete v kolikor sta bila toliko orkester kolikor zbor sestavljena ad koc, da torej absolutno ni bilo možno pričakovati popolnega sklada. Toda vendar ni bilo momentov, ki bi bili v kvar celoti predstave.

Muzikalni del operete je vodil g. Mirko Polič. Ta mladi gospod zavzema častno mesto v skupini naših izobraženih in talentiranih muzikov, ki se — hvala Bogu — v poslednjem času razveseljivo množe v Trstu. Kljub svoji mladosti zna s svojo veliko energijo sigurno obvladovati njegovi taktirki podrejene sile. V tem pogledu je bilo parkrat lepo opaziti, kako je dirigent znal sigurno potezati orkester z mirnimi in energičnimi znaki svoje taktirke, da v nekaterih nevarnih momentih ni prišel v nesklad s proizvajanjem na odru. Glede orkestra samega je težko podati kako sodbo, ker je bil — radi nekaterih neprilik — v zadnjem trenutku sestavljen z raznih strani. Ako ta orkester — kakor se nam zadržja — ostane gledališki orkester, se bo dajalo lažje soditi.

Glede zbora velja skoro isto, kakor glede orkestra. Material je pa dober in za prvi nastop treba reči, da se je na odru vedel še precej korektno. Glede ženskega zbora bi omenil nekaj razveseljivega: nudi namreč tudi lep pogled za oko. Kdor od tržaških gledaliških obiskovalcev pozna tržaški ženski zbor, ki peva pri raznih italijanskih opernih in operetnih predstavah, bo razumel, zakaj omenjam to.

Velik del vspeha na operetni prireditvi gre g. režiserju Dragutinoviču. Se spretno in strokovnjaško režijo je desegel, da je bila opereta ukusno in skladno prirejena, kakor dosedaj še nismo bili vajeni na našem odru. Isto velja tudi glede opreme, kostimov, raznih skupin itd.

Glavna vloga Mamsell Nitouche in obenem clou večera je bila gospica Angela Janova, naš barkovljanski slavček. Gospica je prišla gostovat z Dunaja, kjer se kakor prva nekdanja članica našega gledališča umetniško spopolnjuje v operetni stroki. Bilo je zato veliko pričakovanje za njen nastop. Tržaško občinstvo, ki je g.co Janovo vedno rado videlo na odru, je bilo kaj radovedno, kako napreduje njegova subretka.

In g.ca Janova ni prevarila v nje stavljenih nad. Brezdvomno se je razvila toliko v petju, kolikor v igri. In že danes zaslučuje ime izborne operetne igralkice. Zato obeta ta naša domočinka jako veliko.

G.ca Angela Janova ne razpolaga sicer z bogve kako obsežnim glasom, da-si je tudi v tem oziru opazati razvoj. Ali naravnost presenetljiv temperament in gracija krenjenj daja njenemu petju izboren operetni kolorit.

Nastopila je v jako ukusnih toaletah. Občinstvo je svojo ljubljeno seveda vsprejelo z najprisrčnejšo ovacijo in po zvršetkih dejanj je bila opetovano izzvana na pozorišče. Njen lep vspeh naj jej bo v vspodbujbo v njenem nadaljnem razvoju in ob enem v znak, da tržaško občinstvo zna ceniti umetniško stremljenje domačih sil.

V vlogi Celestin-Floridora je nastopil g. P o ž a r. Nadarjeni igralec čuti se v tej vlogi kakor doma. Če tudi malce pretirava, je ta njegova kreacija (zlasti kar se tiče pobožnega Celestina) tipična in vzbuja instinktivno salve smeha. Timber njegovega baritonalnega glasu je zvok in prijeten, kar ni pri buffil nekaj običajnega.

Tenorja Samplaterja je pel g. Šva-gel j, ki je tudi v poslednjem času precej napredoval in kateri, čim pridobi nekoliko okretnejšo mimiko, zbog svojega lahkega liričnega tenorja postane izborna sila našega operetnega ensembela.

Režiser g. Dragutinovič je igral vlogo g. Celestina in nepozabna komedija je nastopil g. Dobč-van praktikomčen tip in je do krčevitega smeha. Malce ume. pa ne bi škodovalo. Zapel je korektno kuplet.

V drugih vlogah so se odlikovali g.a Dragutinovičeva kakor nuna, g.ca Mekin-dova kakor lepa gledališka igralka in gosp. Boleslavski v vlogi gledališkega ravnatelja.

Pri reprizi je bil nastop sploh jako bolj siguren nego pri premijeri. Prvikrat je sfuler nekoliko preglasno posegal vmes.

Prva opereta je torej stala v znamenju velikega uspeha. Naj bo tudi z nadaljnimi tako!

***

Na Novega leta dan bomo imeli dve predstavi:

Popoludne ob 4. uri opereta

Mam' zell Nitouche

Ta mična opereta je dvakrat po vrsti napolnila naše gledališče. Zato je gledališko vodstvo ustreglo splošni želji, da bi še enkrat videli to kratkočasno opereto. Seveda nastopi v glavni vlogi g.d. Janova.

Zvečer ob 8. uri pa uprizore veselo igro

„Težka riba“.

To igro je spisal slavni poljski pisatelj in dramatik Balucki. Neki gospod iz Krakova nam je pravil, da je ta igra še vselej dosegla na Poljskem najlepši vspeh. Igra vsebuje mnogo humorja in zanimivih zapletljivajev. Sploh je igra taka, da zadovolji vse.

Že danes opozarjamo vse, ki hočejo obiskati nedeljski predstavi, da naj si pravočasno preskrbijo vstopnice, da ne bo zopet tolikega drenja pred večerno blagajno.

Tržaška gledališča.

VERDI. Danes odmor. — Jutri repriza opere „Vestale“.

EDEN. Varijetetna predstava.

Društvene vesti.

Bazovica. Kakor že objavljeno, priredi podružnica CMD v Bazovici svoj prvi „Silvestrov večer“ s tem vspehom: 1. Foerster: „Povejte ve planine“, moški zbor. 2. A. Hajdrih: „Pri oknu sva molče slonela“, četverospjev. 3. J. Kocijančič: „Njega ni“, moški zbor. 4. * * „Srečno novo leto“, ša-

Za cerkvijo sv. Antona novega, je trgovina izgotovljenih oblek Bohinec & Comp. v ulici delle Torri šte. 2 in v ulici S. Lazzaro šte. 17, kjer je velikanska zaloga vsakovrstnih oblek za moške, ženske in otroke, po priznanih nizkih, stalnih cenah.

Priložnost!

Ker sem si nakupi! velikansko partijo manufakturnega blaga in drobnarij, se bo vršila razprodaja po izredni nizkih cenah samo v ulici Farneto 5 nasproti lekarni Godina.

Velika priložnost.

Preprodajalcem precejšen povost.

ALEKS. FRANZ MAYER - TRST

žgálnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pešone kave.

Zaloga in delavnica **F. VIDALI, Trst via S. Lazzaro 22** za kožuhovine. Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhovin. **Shranjuje kožuhovine z Jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo**

Odprl se je Pension Restaurant „IDEAL“
TRST - Piazza Carlo Goldoni šte. 6, I. nadstropje - TRST
Moderni komfort — izvrstna kuhinja — vedno sveža in raznovrstna jedila — mesečno plačila zelo ugodno. — Listki za mesečni abonement se dobe vsak dan in se tudi lahko ogleda prostoro. — Mesečni abonement vsak dan po sledečih cenah: Kron 60.— za kosilo in večerjo; 35.— za kosilo samo; 35.— za večerjo samo. Kosila in večerje po jedilnem listku. — VINA VSEH VRST. — PLZENSKO PIVO.

Najlepša, najboljša in najcenejša darila
O priliki Novega leta
najdete edino „All' Alpinista“ (D. Arnstein) Trst
Mlivi česky **Via San Sebastiano 7** Mlivi česky **NOVI DOHODI**: elegantne usnjate in perlaste torbice. **NOVOST**: torbice iz kožuhovine; necessaire za potovanje. **BOGATA ZALOGA** zadnjih novosti: kovčkov, torb, športnih potrebščin, dežnih plajščov, drsaljk itd.

Slovenci! Slovani! Poslužuj-te se vsi edino slovenske urarne in zlatarne v Trstu, **Via del Rivo 26**. Vsako popravo jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako naročbo. Prihaja tudi na dom. — Svoji k svojim! Udani **ALOJZIJ POVH**.

Skladišče šivalnih strojev
Luigi Gramaccini
TRST, ulica Barriera vecchia št. 19.
Cene dogovorne. Plačilo na obroke.
Sprejme se popravljanje šivalnih strojev vsakega zistema. Prodaja igel, olja in aparatov.
Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedonec
TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Sprejema in zaloga električnih svetilk, in iz prodaja gramofonov, konfonov, in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo lastne delavnice za popravljanje št. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON šte. 1724.

TRATTORIA
„All' Antica Pompei“
Trst, Piazza Carlo Goldoni 4
Priporočila se slavnemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: teran, istrsko, furiansko in belo. Šteinfeldsko pivo. Domača kuhinja z raznovrstnimi mizalnimi in gorkimi jedili. — Za obilen obisk se toplo priporoča **FRANJO MARINŠEK**.

Cebastiano Zamagnini
Trst, Via dell' Istria št. 28
— nasproti Solam —

Zovarna cementnih plošč
delanih na roko iz najboljšega materiala. Zaloga ima na razpolago vedno dovolj blaga.

R. Blaha
zaloga tovarniškega pohištva **TRST**
ulica Caserma št. 4.
prej „Mizarska zadruga v Solkanu“.
Popolni uredbe za hotele, penzije, gostilne, kavarne.

Pohištvo po vsakovrstnih cenah.
SPECIALITETA: Stolice iz zvitega lesa lastne tovarne po tovarniških cenah.
TRST, ulica Caserma št. 4, TRST.
TELEFON 1631.

Henrik pl. Chicchio
.. Via Stadion 35 ..
Velik izbor Plaque-verižic garantiranih in priveskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih tvornic. „ZENIT, OMEGA“.
Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.
Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najuobješem slogu. — SPECIALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Kdor hoče imeti
svetlo in likano perilo
naj se obrne na zavod **F. Samokoz**
v ulico Cecilia 14. prtiličje. Tel. 22-69.

Avt. civilni zemljemerec
Kristjan Pertot
se je preselil v **Via Commerciale šte. 3**
I. nadstropje, Telefon 2376
Priporočila se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

lojra v enem dejanju. 5. Volarič: „Pogled v nedolžno oko“, samospev. 6. H. O. Vogrič: „Lahko noč“, moški zbor. 7. V. Lapajne: „Sodnijski prizor“, 8. Deklamacija. 9. Srečolov. 10. Ples. — Iz prijaznosti obdeluje pevsko društvo „Lipa“. Začetek ob 8. zvečer.

Pevsko društvo „Trst“. — Prihodnja pevška vaja za mešani zbor se vrši v petek dne 30. t. m. ob 8. in pol zvečer. Ker se bliža dan nastopa, naj nihče ne manjka. Predsednik.

Akad. fer. dr. „Balkan“ ima danes ob navadni uri sestanek. Ker se ta že tri tedne vsled nemarnosti nekaterih tovarišev ni vršil, prosimo vse naše člane, ki jim je še kaj mari za prospeh lastnega društva, da pridejo gotovo. Odbor.

Gg. odborniki „Del. podp. društva“ so tem potom javljeni, da se vdeležijo odborove seje, ki bo dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Odborova seja bo danes v sredo ob 8. in pol zvečer v restavraciji „Balkan“. Ker so na dnevnem redu zelo važne stvari, so naprošeni vsi bratje odborniki, da se zanesljivo udeležijo te seje. Na zdar!

Odsek trž. „Sokola“ v Rojanu vabi sl. občinstvo na „Silvestrov večer“, ki bo v veliki dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Na vspeh bodo: petje, spevoigra „Trije šnofarji“, o polnoči nagovor in potem ples do 2. ure popoldne. Med odmorom bosta poslovala šaljiva pošta in srečolov, za katerega so nabrani krasni dobinki. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina k veselici in plesu za člane 50 stot., za nečlane 80 stot. Zenske 40 st., sedeži 20 st.

Št.-jakobska Čitalnica otvori v nedeljo, na novega leta dan, plesne vaje v društvenih prostorih. Vršile se bodo nadalje vsako nedeljo in praznik ob 5. uri pop. Ker se bo ob tej priliki poučevalo tudi neki novi ples za veliko maškarado šentjakobske mladine, nadejamo se, da se bo mladina vdeleževala teh vaj v velikem številu.

Silvestrov večer priredi šentjakobska Čitalnica v prostorih „Kons. društva“ pri Sv. Jakobu. Poleg lepega petja in božičnega drevesa pripravljajo Čitalnica neko lepo iznadenje.

Št.-jakobski Čitalnici je v nedeljo po predstavi podaril g. Kosič 1 boteljko finega vina, katero je g. ca A. Müller zlicitala za 11 K ter jo zopet podarila Čitalnici za Silvestrov večer. Srčna hvala vsem!

Nar. del. organizacija.

Seja „Deželnega izvrševalnega odbora NDO za Trst in okolico“ se vrši danes točno ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih NDO ulica Lavatoio 1, I. Pozivljamo tovariše odbornike, da se udeležijo seje točno in polnoštevno.

Vesti iz Goriško.

Sežanski ženski podr. CM. daruje g.a Marija Mohorčič v Sežani 1 K za knjigo „Venec povestic“, poklonjeno jej od dvornega svetnika M. A. Trnovca.

Silvestrov večer v koči na Poreznu (1631 m) priredi cerkljanska podružnica „Slov. plan. društva“. Dostop k tej koči je jako lahek tudi v snegu z železniških postaj Hudajužna in Podbrdo.

Pravica javnosti ital. trgovske šole v Gorici. Ministerstvo za uk in bogočastje je podelilo pravico javnosti dvorazredni ital. trgovski šoli v Gorici.

Deželna norišnica v Gorici bo odprta ena baje sredi meseca januarja.

Vesti iz Istre.

Italijanska šola v Petrinji. Radi te šole smo dobili še dva dopisa. Vidi se iz vsega, da so krivi vsem pripravim le nasprotstva med posameznimi vami. Prvi dopisnik iz Ocizla se hudoje, češ, da se občina njih ne imenuje Klanec, ampak Ocizla. Dalje pravi ta dopisnik, da je vprašanje, kateri so oni, ki bi hoteli razdreti že 40 let obstoječo šolo v Klanecu. Gosp. Ivan Brnetič da je predlagal vstanovitve 4. razredne šole za davčni občini Prešnico in Ocizlo. Četrty razred naj bi bil nikakadeška šola. A mož je ostal s svojim predlogom osamljen. Od druge strani smo prijeli v tej zadevi:

V Klanecu obstoji 2. razr. lj. šola za vasi Klanec, Ocizlo, Beka, Petrinje, Brgod in Prešnica, a nobena teh vasij ni oddaljena od šole nad 3-5 km. Zahteva za lastne šole vasi Prešnica in Ocizla je tedaj neutemeljna, to so si le nekateri — nekdanji sovražniki teh vasij — izmislili ter sedaj odločno zahtevajo delitev šole in sicer vsled tega — ker rabijo za bližajočo se občinske volitve, volilcev ravno iz teh vasij. Seveda kmata, kateremu se natvezi, da bo imel šolo pred nosom, se lahko pridobi. V svrhu razdelitve te šole je bila že na licu mesta komisija c. kr. okr. šolskega sveta. Dotični zapisnik pa še ni potrjen od strani dež. odbora.

S tem smo ustregli obema strankama in naznanjamo ob enem, da bodo romali v bodoče v koš vsi dopisi, ki bi jih utegnili

še dobiti v zadevi šole v Klanecu. Petrinji itd.

Nam razmere niso poznane in zato tudi ne moremo izreči nikake sodbe, katera stranka ima prav. Želimo pa, da bi se vsa zadeva poravnala lepo in mirno v medsebojnem sporazumu.

Agitacija za italijansko fakulteto. — Te dni so zborovali v Puli italijanski vseučiliščniki, ki so sklenili da uvedejo po vsej Istri agitacijo za italijansko pravno fakulteto.

Mali oglasi

Kinematografska kompletna priprava za dvorano prodaja se po niski ceni. — Barriera 14, Siberna. 2264

Odda se takoj lepa prazna soba v ul. Belvedere št. 65, I., vrata 8. 2265

Pristni, dober brinjevec se vdobi Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Prilika. Kuhinjska oprava iz aluminija, K 50 Specijaliteta: predmeti za darove. — Umberto Ceca — Trst, via Caserma 11. 1864

Priložnost! Na prodaj je orkestron s tremi cilindri, 24 komadov splošnih koračnic in petja. Naslov BUFFET, via Caserma št. 19. 2216

Hiša pri sv. Ani se prodaja pod ugodnimi pogoji. Podatke se vdobi v pisarni dra. Frana Brnčiča, odvetnika v Trstu, Via Nuova št. 13, II. nadstropje. 2252

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8 izvršuje vsakovrstna mizarska dela.

Enrico Preuer - Trst

Via S. Lazzaro št. 22
pohištvo iz bambusa
in indijskega trstja.

Predmeti, pripravni za božična in novoletna darila.

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlovja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion št. 10.

Gramofoni znamka „Angelj“

Za olajšanje nakupa ...

svojim klijentom o priliki božiča in novega leta bo **Tržaški grafični zavod v Trstu**

Piazza della Borsa 13, I. nad., Tel. 742

prodajal samo v tem mesecu vse plošče znamke AN-GELJ, navadne in znamenite novega kataloga z popustom 20% Bogat izbor fonotipije „ERA, FA-VORIT, JUMBE in KALIOPE.“

Dvojne plošče — dva komada K 250. Popust 30% na katalog Rena & Serena.

Igle prve vrste v škatljicah 200 komadov št. 40. Novi tipi govornik z aparatom v velikem izboru. Popravki in pritiskline vsake vrste. **PRODAJA NA OBROKE.**

Čevljarnica „Alla città di Trieste“

GIACOMO FREGAN di S.

Trst, ulica delle Poste št. 6, vogal ulice Nicolò Machiavelli

Velikanski prihod zadnjih novosti

čevljev za moške, ženske in otroke

zajamčene kakovosti.

Angleško blago lastnega izdelka. — Specijaliteta: plesni čevlji in čevlji sorré.

Priporočajo se posebno:

LOVSKI IN PLANINSKI ČEVLJI.

Zelo zmerne cene.

Zaloga pet iz gumija: **ORIGINALNI BERSON.**

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakterega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevažna mrliče na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODROV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetic, porcelane, perle, metala

VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Cene ugodne.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso št. 6. Trgovina jestvin in kolonijal. Zaloga sveč, mila in čistila v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Priporočajo se Ivan Bidovec. 1946

PASTILJE ZA PRSA
„Nič več kašlja“
so edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrljenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Škatlja z navodilom 70 stotink se dobi samo v lekarni
Praxmarer „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) Tel. 377

Poskusite **FI-GOVO KAVO „Salutin“** ki je naj-finejši in najzdravjši kavni pridatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Nov buffet pri sv. Ivanu
Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s postrežbo kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popoldne.

O priliki Nov... ta!

v žganjarni in slas... vogal ul. Ghega in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in Kavarne Fabris)

Bogata izbora ruma konjaka in vsakovrstnega maraškina v boteljkah. Asti spumante, refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol.

Specijal. gumij. predmetov

Elastične nogovice, kilni pasi, pasi irigatorji, sospenzorji, gum. rjuhe, cevi za vino, vodo, plin OVATA. Prodaja in poprava čevljev iz gume ter gumijevih predmetov.

Higijenični predmeti

CENE ZMERNE. GENE ZMERNE

Federico Steindler, Acquedotto 14.

Spritzer wein

se imenuje belo štajersko vino, ki je edino pripravna pijača s mineralnimi vodami in sifonom. Prodajam tudi v boteljkah pristno vino Opolio iz Visa, Belo sladko iz Visa, istrsko in toran. Priporočam tudi svoj izbor desertnih in zdravnih vin, razlikarje, šganje in sirupe. Zaloga „Asti spumante“ po Kron 3 a 4. Sladki refošk po K 2. Laborno šganje po K 2-40 botelje poldrusega litra. Pre-kupovalcem popust. — E. Jurcev, Acquedotto 9

MANUFAKTURNA TRGOVINA

Ignac Perlmutter, Trst

Via Gatteri št. 7, I.

Velik izbor izgotovljenih moških oblek, manufaktur, in belega blaga, preprog, zagreb jal, garnitur, blaga za MOŽKE in ŽENSKO: OBLEKE.

Proti plačilu takoj in na obroko.

VELIKA SKLADIŠČA

OGLJA in LEISA

na debelo in drobno

PRAVE KONKURENČ. CENE

Signoria :: Montpreis

lastni pridelek

Trst, ulica Ugo Foscolo 33, Telefon 11-37

Rogaška kisel. Jemplev

Radinski vrelec.

Najboljši mineralni vodi.

— ZASTOPNIK —

Lacko Križ - Pula

WIESENREITER & Co., TRST

Ulica Valdirivo 13.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera veočha št. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpr-prostajšega do najfinejšega tor sprejema tudi poprava.

Priporočamo se toje slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruga, a bude naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Skladišče

izgotovljenih oblek

FARCHI

TRST

ul. Giosue Carducci 32.

Velika izbora oblek, moških in deških sukenj po nizkih cenah.